

פְּתַח רַבִּי אָבָא וְאָמַר, (שיר א) עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נְתַן רִיחוֹ. אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה פָּרְשׁוּהוּ הַחֲבָרִים בְּשִׁעָה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיָּה נִמְצָא וּמִזְמָן בְּהַר סִינַי לְתַת תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל. נִרְדִּי נְתַן רִיחוֹ, יִשְׂרָאֵל נִתְּנוּ וְהֶעֱלוּ רִיחַ טוֹב שֶׁעָמַד וְהִגֵּן עֲלֵיהֶם לְדוֹרוֹ דוֹרוֹת, וְאָמְרוּ (בראשית א) כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע. דָּבָר אַחֵר עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ - בְּעוֹד שֶׁעָלָה מֹשֶׁה לְקַבֵּל תּוֹרָה מִהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּנְחַקְקָה בְּשָׁנֵי לוחות אֲבָנִים, עָזְבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת אוֹתוֹ רִיחַ טוֹב שֶׁהִיָּה מִתְעַטֵּר עֲלֵיהֶם, וְאָמְרוּ לְעַגְלָה, אֵלֶּה אֵלֶּהיךָ יִשְׂרָאֵל.

עֲכָשׁוּ פְּסוּק זֶה הוּא בְּסוּד הַחֲכָמָה. בֹּא רֵא, כְּתוּב (בראשית ב) וַיִּקְרַח יִצְחָק מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן. הַנִּקְרָה הַזֶּה הִתְפַּשֵּׁט לְצַדְדֵי, בְּשִׁעָה שֶׁמְזַדְדוּג עִמוֹ בְּזוּיג שְׁלֹם, כְּאֲשֶׁר הֶעֱדֵן הַזֶּה (זווג) בְּאוֹתוֹ נְתִיב שְׁלֵא נִדְעָה לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות טז) נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט. וְנִמְצָאוּ בְּרִצּוֹן שְׁלֵא נִפְרָדִים תְּמִיד אֶחָד מֵאֶחָד. אִזּוּ יוֹצְאִים מְעִינּוֹת וּנְחָלִים וּמְעַטְרִים אֶת הַבֵּן הַקְדוֹשׁ בְּכָל אוֹתָם הַכְּתוּרִים, וְאִזּוּ כְּתוּב (שיר א) בְּעֶטְרָה שֶׁעֲטָרָה לוֹ אִמּוֹ. וּבְאוֹתָהּ שֶׁעָה יִרַשׁ אוֹתוֹ בֶּן יִרְשֵׁת אָבִיו וְאִמּוֹ, וְאִזּוּ הוּא הַשְׁתַּעֲשַׁע בְּאוֹתוֹ עֲנֵג וְתַפְנוּקָה.

וְכִמְרָנוּ, בְּשִׁעָה שֶׁהַמְלִיךְ הֶעֱלִיזוֹן בְּתַפְנוּקֵי מְלָכִים יוֹשֵׁב בְּעֶטְרוֹתָיו, אִזּוּ כְּתוּב, עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נְתַן רִיחוֹ. זֶה הִיסוּד שֶׁמוֹצֵיא בְּרִכּוֹת לְזוּג אֶת הַמְלִיךְ הַקְדוֹשׁ עִם הַגְּבִירָה (בְּדִרְגָּה זוּג). וְאִזּוּ נִתְּנוֹת בְּרִכּוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, (וּיִצְאִים) וּמִתְבָּרְכִים עֲלִינוּנִים וְתַחֲתוֹנִים. וְעַכְשָׁו הָרִי הַמְּאֹר הַקְדוֹשׁ מִתְעַטֵּר בְּעֶטְרוֹת הַדְּרִגָּה הַזֹּה, הוּא וְהַחֲבָרִים מְעֵלִים תְּשַׁבְּחוֹת

פְּתַח רַבִּי אָבָא וְאָמַר (שיר השירים א) עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נְתַן רִיחוֹ. הַאי קָרָא אוּקְמוּהָ חֲבָרֵינָא, בְּשִׁעָתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשֶׁתְּכַח וּזְמִין בְּטוֹרָא דְסִינַי, לְמִיָּהֵב אוּרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל, נִרְדִּי נְתַן רִיחוֹ, יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה וְסִלְקוּ רִיחָא טַב, דְקָאִים וְאִגִּין עֲלֵיהוּ לְדָרֵי דְרִין. וְאָמְרוּ, (שמות כד) כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר יי' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע. דָּבָר אַחֵר עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ, בְּעוֹד דְסִלְקֵי מֹשֶׁה לְקַבֵּל אוּרֵייתָא מִקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאֲתַחֲקֵק בְּתַרִּי לוחי אֲבָנִין, יִשְׂרָאֵל שְׁבָקוּ הַהוּא רִיחָא טַבָּא דְהוּא מִתְעַטֵּר עֲלֵיהוּ, וְאָמְרוּ לְעַגְלָה, אֵלֶּה אֵלֶּהיךָ יִשְׂרָאֵל.

הַשְׁתָּא הַאי קָרָא בְּרִזָּא דְחֲכָמָתָא הוּא, תָּא חֲזִי, כְּתִיב (בראשית ב) וַיִּקְרַח יִצְחָק מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן, הַאי נִהְרָא אֲתַפְּשֵׁט בְּסִטְרוֹי, בְּשִׁעָתָא דְמְזַדְדוּג עִמִּיהָ בְּזוּיגָא שְׁלִים, כְּדִין הַאי עֵדֶן (זווג) בְּהוּא נְתִיב, דְלֹא אֲתִידַע לְעִילָא וְתַתָּא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (איוב כח) נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט. וְאֲשֶׁתְּכַחוּ בְרַעוּתָא דְלֹא מִתְפָּרְשָׁן תְּדִירָא חַד מִחַד. כְּדִין נִפְקִין מְבוּעִין וּנְחָלִין, וּמְעַטְרִין לְבָן קְדִישָׁא, בְּכָל אֵינוֹן כְּתָרִין, כְּדִין כְּתִיב (שיר השירים ג) בְּעֶטְרָה שֶׁעֲטָרָה לוֹ אִמּוֹ. וּבְהִיא שֶׁעָתָא יִרִית הַהוּא בֶּן אַחַסְנַתָּא דְאָבוּי וְאִמִּיהָ, כְּדִין הוּא אֲשֶׁתַּעֲשַׁע, בְּהוּא עֲנוּגָא וְתַפְנוּקָא.

וְתֵאנָא, בְּשִׁעָתָא דְמִלְכָּא עֲלָאָה בְּתַפְנוּקֵי מְלָכִין, יְתִיב בְּעֶטְרוֹי, כְּדִין כְּתִיב עַד שְׁהַמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נְתַן רִיחוֹ. דָּא יְסוּד דְאִפִּיק בְּרַכָּאן לְאִזְדוּגָא מִלְכָּא קְדִישָׁא (ד"ס"ב ע"א) בְּמִטְרוֹנִיתָא. (בְּהָא דְרִינָא) וּכְדִין אֲתִיְהִיבּוֹן בְּרַכָּאן בְּכִלְהוּ עֲלָמִין, (וּנְחָלִין) וּמִתְבָּרְכִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין. וְהַשְׁתָּא הָא בּוֹצִינָא קְדִישָׁא מִתְעַטֵּר בְּעֶטְרוֹי דְהַאי דְרָגָא, וְהוּא וְחֲבָרֵינָא סִלְקוּ